

Dato: 18082006
Saksnr.: 200600565-19
Arkivkode O: PLAN:
Saksbehandler: Jacob Berg Nilsen

Saksgang
Byutviklingsstyret

Møtedato
05.10.2006

Avfallsforbrenningsanlegg-plan- og utredningsprogram

Sammendrag

Det ønskes etablert et avfallsforbrenningsanlegg – Agder Energisentral – i Kristiansand. Anlegget skal forbrenne restavfall, dvs. den andel av avfallet som ikke kan materialgjenvinnes. Energien fra anlegget skal nyttes til produksjon av elektisk kraft, av Falconbridge nikkerverk AS og fjernvarmenettet til Agder Energi Varme AS. Anlegget er planlagt å kunne forbrenne ca. 120000 tonn restavfall pr. år og vil kunne produsere ca. 450 GWh i form av elektrisitet, damp og fjernvarme.

Etablering av forbrenningsanlegget er begrunnet i tiltak og virkemidler for å oppnå nasjonale mål om 75 % gjenvinning innen 2010, med videre økning til 80 %. For å redusere utslippene av klimagasser fra deponier og bidra til å oppnå målet om gjenvinning har miljømyndighetene varslet forbud mot deponering av nedbrytbart avfall fra 2009.

Tre alternativer er vurdert ved Vesterveien F 1, F5 og F 6. Et alternativ F 8 er vurdert plassert på Langemyr, Dalane. Man har valgt å gå videre med alt. F 6 og F 8.

Tiltaket utløser krav om konsekvensutredning, og denne vil inngå i arbeidet med reguleringsplan. Gjennom planprogrammet blir alle forventede problemstillinger beskrevet og tenkt utredet. Et opplegg for informasjon, medvirkning og høring av planprogrammet skal sikre aktuelle berørte interessegruppers mulighet for å påvirke innhold i planprogrammet og det videre utredningsarbeidet.

Plan-og bygningssjefen mener program for utredning (kap.7) gir et godt utgangspunkt for å vurdere konsekvenser plassering av et slikt anlegg måtte medføre, og samtidig fanger opp de problemstillinger som reguleringsplanen vil måttet løse. Det bør imidlertid legges vekt på å få vurdert om evt. konsekvenser fører til behov for avbøtende tiltak både i regulerings- og anleggsfase.

Plan-og bygningssjefen anbefaler at planprogrammet fastsettes.

Forslag til vedtak:

1. Byutviklingsstyret vedtar å fastsette planprogram sist datert 16.06 2006 for avfallsforbrenningsanlegg i Kristiansand kommune

---

Gunnar Stavrum
Plan- og bygnings sjef

J. Berg Nilsen
Saksbehandler

Trykte vedlegg

1. Oversiktskart planområder Vesterveien
2. Oversiktskart planområde Langemyr
3. Alt. F 5
4. Alt. F 6
5. Alt. F 1
6. Alt. F 8
7. Planprogram 16.06 2006

Utrykte vedlegg: Sakspermen

BAKGRUNN FOR SAKEN

Det ønskes etablert et avfallforbrenningsanlegg – Agder Energisentral – i Kristiansand. Anlegget skal forbrenne restavfall, dvs. den andel av avfallet som ikke kan materialgjenvinnes. Energien fra anlegget skal nyttes til produksjon av elektisk kraft, av Falconbridge nikkerverk AS og fjernvarmenettet til Agder Energi Varme AS. Anlegget er planlagt å kunne forbrenne ca. 120000 tonn restavfall pr. år og vil kunne produsere ca. 450 GWh i form av elektrisitet, damp og fjernvarme.

Etablering av forbrenningsanlegget er begrunnet i tiltak og virkemidler for å oppnå nasjonale mål om 75 % gjenvinning innen 2010, med videre økning til 80 %. For å redusere utslippene av klimagasser fra deponier og bidra til å oppnå målet om gjenvinning har miljømyndighetene varslet forbud mot deponering av nedbrytbart avfall fra 2009.

Konsekvensutredning / Planprogram

Tiltaket utløser krav om konsekvensutredning, og denne vil inngå i arbeidet med reguleringsplan. Det har tidligere blitt avtalt med planmyndigheten at en gjennom høring og behandling av planprogrammet, skulle avgjøre hvilke alternativer som skal

konsekvensutredes og reguleres. Gjennom planprogrammet blir alle forventede problemstillinger beskrevet og tenkt utredet. Et opplegg for informasjon, medvirkning og høring av planprogrammet skal sikre aktuelle berørte interessegruppers mulighet for å påvirke innhold i planprogrammet og det videre utredningsarbeidet.

Plan- og bygnings sjefen gjengir i notatet de viktigste problemstillinger knyttet til det enkelte alternativ. Planprogrammet vedlegges i sin helhet som trykt vedlegg.

ALTERNATIVER FOR PLASSERING AV AVFALLSFORBRENNINGSANLEGG

Planprogram datert 16.01 2006 viser 3 alternative tomter for forbrenningsanlegg. Alternativene benevnt F1, F 5 og F 6 ligger alle langs Vesterveien.

Alt. F 1 er plassert på område som Statoil disponerer til tankanlegg i dag. Området ligger inntil Falconbridge, fjernvarmesentralen og planlagt havneområde. Kommunen eier grunnen, men Statoil har en leieavtale frem til 2014. Plassering av anlegget her vil medføre at store deler av Statoils sitt anlegg må flyttes.

Alt. F 5 er lokalisert i et daldrag mellom Tinnheiveien og E 39. Adkomst fra Tinnheiveien. Kommunen er grunneier. Status for området i kommuneplan er LNF-område med spesielle natur og friluftskvaliteter.

Alt. F 6 ligger inntil E 39. For anlegget er vist to alternative adkomster. Kommunen er grunneier. Status for området i kommuneplan er LNF-område med spesielle natur og friluftskvaliteter.

I revidert planprogram av 16.06 2006 har man fremmet et nytt alternativ F 8 som ligger på Langemyr, Dalane.

For alternativene F 1, 5 og 6 omtalt i planprogram av 16.01 06 er det foretatt høring samt avholdt informasjonsmøter for beboere i området.

I forbindelse med varsel om oppstart av planarbeid for alt. på Dalane, Langemyr er avholdt 2 orienteringsmøter i Torridal.

KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGENE

Anleggets størrelse stiller spesifikke krav til beliggenhet. Leveranse av damp til Falconbridge Nikkelverk AS (FNV) forutsetter en avstand på maks 2 km fra bedriften. Etter innspill i høringsrunden til planprogrammet har det vært lett etter alternative plasseringer som ikke innebærer leveranse av damp til FNV. Etter innledende vurderinger har AES valgt å foreslå en plassering på Langemyr (F 8) i tillegg til de tre alternativene i Kolsdalen.

Valg av alternativer som skal inngå i konsekvensutredning og reguleringsplan avgjøres gjennom en administrativ og politisk prosess i kommunen. Det er lagt opp til at to alternativer inngår i videre KU og regulering. Av alternativene F1, F5 og F6 vil ett inngå i videre utredninger basert på vurderinger foretatt i planprogrammet. Alternativ F8 forutsettes å inngå i videre utredninger og regulering. Det er derfor ikke gjort vurderinger av dette alternativet i planprogrammet med hensyn til lokalisering. Men de samme temautredninger nedfelt i foreliggende planprogram vil også gjelde for dette alternativet.

Det er meldt oppstart av reguleringsarbeid for alternativ F8. Uttalelser til oppstartsmeldingen vil ivareta synspunkter på den foreslåtte plasseringen. Uttalelsene vil bli vedlagt politisk behandling av planprogrammet.

Alternativer som vedtas å inngå i KU og regulering skal utredes ihht kap 7. Reguleringsplanen vil bestemme arealbruk, høyder, utforming av bygg, estetikk, adkomst fra hovedvegnettet og utomhusområder, krav om rekkefølgebestemmelser vil bli behandlet i reguleringsplan.

Konsekvenser vurdert i planprogram

Alternativene er vurdert utfra ulike parametre som:

- Tiltak for plassering av alternativene
- Landskap / visuell virkning
- Nærmiljø og friluftsliv
- Naturmiljø og kulturminner

Alternativene F1, F5 og F6

F1

Sammenlignet med F5 og F6 har F1 små negative konsekvensene med hensyn til temaene som er utredet. Men dette forutsetter at forestående planprosess viser at det mulig å flytte Statoil sin virksomhet innen rimelig tid samt at kostnadene ved slik flytting som belaster dette prosjektet, kan forsvares. Kostnadene ved flytting av hele anlegget er anslått vil være høye. Av den grunn er det mulig at F1 er mindre aktuell.

F5

Alternativet vil imidlertid påvirke temaene landskap/visuell virkning og naturmiljø/friluftsliv mest negativt av de tre foreslått alternativene. For naturmiljøet vil påvirkningen være lik som F6. Sammenlignet med F1 og F6 er dette alternativet mest konfliktfyllt.

F6

For de aktuelle utredningstemaene fremstår F6 som noe mer negativt enn F1, men mindre konfliktfyllt enn F5.

Merknader til alternativene ved høring

Samfunnsmedisinsk enhet anbefaler F1. Alt. gir mulighet for å beholde den grønne sonen mellom bebyggelsen på Tinnheia og E 39.

Statoil har i brev av 17.02 6 protestert mot alt. F1, som berører deres eiendom.

Statens vegvesen anfører i uttalelse av 24.02 06 at alt. F5 og F 6 vil kreve utredning av forhold til eks. og planlagte anlegg i fjellmassiv mellom Dueknipen og Kolsdalen, herunder evt. sikkerhetsavstander til fra planlagt anlegg til ny E 39 og ny vei til Vågsbygd, forhold for gjennomføring av veianlegg, og evt. restriksjoner som vil bli pålagt veibyggning som følge av anlegget.

For trafikk bør også adkomstforholdet vurderes nærmere i utredningen. For F 6 vil en direkte adkomst til E 39 ikke kunne påregnes. For alt. F 1 bør adkomst fra havneområdet vurderes.

Fylkesmannens miljøvernavdeling gir råd om at ved valg av andre alternativer enn F 1 må disse gis gjøres til gjenstand for en fullstendig konsekvensutredning som fører frem mot

tilhørende reguleringsforslag. Minimum to lokaliseringer må vurderes videre, hvorav ett av disse kan være alt. F 6

Beboerne i området representert ved Eventyrveien vel går i mot en plassering av avfallsforbrenningsanlegg i området. Nevner plager som mer trafikk, støv og lukt.

Området mellom Eventyrveien og Falconbridge har i mange år vært alvorlig preget av forurensning; alt grønt forsvant og barna måtte beskyttes mot utslipp. I de senere år har det vært en bedring mht. vegetasjon og minkende forurensning. Slik vil de ha det!

Vest-agder fylkeskommune – regionalavdelingen uttaler at alle alternativene kan bli problematiske å gjennomføre. Det anbefales derfor å finne alternative lokaliseringer av avfallsforbrenningsanlegg.

Samarbeidsgruppen for bydel vest har anbefalt alt. F 1 som gir minst ulemper for omgivelsene. Alternativene F 5 og 6 vil utgjøre stor konflikt i forhold til inngrep i et naturterreng og ligge eksponert i forhold til bebyggelsen på Tinnheia. Bruken og opplevelsen av et sentralt friluftsområde vil bli skadelidende ved alt. F 5 og 6.

Barn og unges representant har gitt innspill til bruken av friluftarealer mellom Tinnheia og E 39. Det vises til tilleggsrapport til planprogram datert 24.03 2006.

Alternativ F8

Alternativet er foreslått i eksisterende industriområde på Langemyr. Tomteområdet foreslås ut fra en vurdering av arealbehovet for anlegget, mulighet for tilknytning til fjernvarmenettet og for å etablere funksjoner knyttet til omlasting med mer.

Arealet som inngår i F8 er i kommuneplanen for Kristiansand satt av som byggeområde og inngår som en del av et større industriområde. Områdene innenfor opp fra dalen er i kommuneplanen vist som landbruks- natur og friluftsområde med spesielle friluftverdier.

Store deler av tomten er flat. Det går en trang dal fra tomta mot vest. Terrenget stiger med 30-40 meter innenfor planområdet. Det er derfor nødvendig utsprenning på de innerste delene av tomten. Dette vil bli avklart nærmere gjennom konsekvensutredningen, et foreløpig anslag er ca 80 000m³.

Størrelsen på arealet for F8 åpner for en eventuell utvidelse av anlegget og etablering av andre tiltak i forbindelse med avfallshåndtering. Aktuelle tiltak vil inngå i utredningsarbeidet.

Veiforbindelsen til området er via Rv 9 som utgjør arealets grense mot øst. Det er vedtatt ny reguleringsplan for Rv 9 som innebærer at det skal etableres rundkjøring i det aktuelle området. I forbindelse med reguleringsplanen er det etablert gang og sykkelsti langs riksvegen. Trafikkavviklingen til F8 forutsettes ivaretatt gjennom rundkjøring på Rv 9.

Alternativ F8 forutsettes å inngå i videre utredninger og regulering. Det er derfor ikke gjort vurderinger av dette alternativet i planprogrammet med hensyn til lokalisering. Men de samme temaer utredninger nedfelt i foreliggende planprogram vil også gjelde for dette alternativet.

Det er meldt oppstart av reguleringsarbeid for alternativ F8. Uttalelser til oppstartsmeldingen vil ivareta synspunkter på den foreslåtte plasseringen.

Høringsuttalelser:

Innkomne uttalelser er gitt til varsel om igangsetting av reguleringsarbeid annonsert 31.5.06

Fylkesmannen i Vest Agder, miljøvernavdelingen påpeker viktigheten av å avklare konsekvenser med hensyn på landskap, biomangfold i skog og bekkedrag, friluftsliv og utslipp til luft, samt jord og vann. Fylkesmannen uttaler videre at en utbygging bør samles mest mulig og det er ønskelig at bebyggelsen ligger på nivå med dagens bygg fremfor å bebygge åsen og heia vestover som inngår i kommuneplanens LNF- område.

Vest Agder Fylkeskommune ber om at det i prosessen tas hensyn til friluftsverdiene i området og at konsekvensene for disse utredes. Videre påpekes forholdet til kulturminneloven, og det opplyses at det er oppnevnt en arkeolog for avklaring av behov for registreringer.

Statens vegvesen legger vekt på atkomst fra riksveg 9, Setesdalsveien, og byggegrensen langs riksvegen. Gjeldende reguleringsplan viser en rundkjøring som adkomst til industriområdene på begge sider av veien. Det kreves rekkefølgebestemmelser om etablering av rundkjøringen.

Miljøvernenheten mener det er positivt at det utredes et nytt alternativ til plassering, som ikke ligger ved Falconbridge. Miljøvernenheten mener det er vanskelig å si noe om plassering før det foretatt spredningsberegninger.

Ytre Strai Vel skriver at de er provosert over forslaget og påpeker at konsekvensene vil bli de samme uansett plassering. YSV mener anlegget bør anlegges i ubebygde område og er bekymret for forurensing av området og virkning på livskvalitet, natur og friluftsliv. Forholdet til Straitunet alders og sykehjem nevnes også. YSV ser helt klart en samfunnsøkonomisk og en miljømessig gevinst ved etablering av et avfallsforbrenningsanlegg. YSV finner det derimot forkastelig å etablere et slikt anlegg i så nær tilknytning til et etablert boligområde. YSV forventer en grundig konsekvensutredning med garantier, krav og forpliktelser til og konsekvenser for AES opp mot den enkelte boligeier spesielt, YSV og Torridal som bydel generelt ved en lokalisering av AES på Dalane.

Samarbeidsgruppen for bydel vest er positive til plassering av anlegget på Langemyr. Området er regulert til industriformål og adkomstforholdet er tilfredstillende.

OPPSUMMERING.

Plan- og bygnings sjefen mener alt. F 8 peker seg ut som et godt alternativ. Under noe tvil tilrådes at alt. F 6 utredes videre i konsekvensutredningen.

Planprogrammet som foreligger beskriver alle forventede problemstillinger, i tillegg til hvordan disse er tenkt utredet. Programmet sikrer også et opplegg for informasjon, medvirkning slik at alle parter skal kunne ha mulighet for å påvirke innholdet i planprogrammet og det videre utredningsarbeidet.

Utfra ovennevnte anbefaler plan- og bygnings sjefen at planprogrammet fastsettes.

J.Berg Nilsen
Saksbehandler